

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá vývojem morálního usuzování. Jedním z nejznámějších teoretiků morálního vývoje je švýcarský psycholog Jean Piaget, jehož výzkumné zjištění o vývoji od heteronomní poslušnosti vůči k autoritě k autonomní morálce je dlouhodobě prezentováno v učebnicích vývojové psychologie, avšak v současné době je často kritizováno. Oproti jeho teorii se vymezuje také William Damon, který ve své knize *The Social World of the Child* z roku 1977 přímo odkazuje na Piagetovu teorii morálního vývoje a ve své podstatě ji kritizuje, když uvádí, že vytvořil vlastní teorii vývoje dětského pojetí autority a její legitimacy. Cílem práce je příspěvek do této diskuse na základě práce se srovnatelnými empirickými daty.

Část teoretická východiska shrnuje nejdůležitější poznatky z výzkumů obou autorů a přibližuje nejdůležitější pojmy jejich teorií. Zároveň jsou zodpovězeny první dvě výzkumné otázky, vztahující se ke komparaci výzkumných situací Piageta a Damona. Metodou výzkumu byly zvoleny polostrukturované klinické rozhovory nad třemi příběhy s morální zápletkou, které pojednává o nespravedlivě úkolující autoritě. Výzkumný vzorek se skládal ze 60 respondentů se skladbou dětí z mateřské školy a dvou tříd základní školy. Výzkum měl za cíl zjistit, zda lze výzkumy zmíněných autorů replikovat dnes a v našem prostředí, čemuž výsledky analýzy dat nasvědčují.

KLÍČOVÁ SLOVA

Morální usuzování, předškolní věk, mladší školní věk, poslušnost autoritě, heteronomní morálka, autonomní morálka, atributy legitimizující postavení autority